
ORSZÁGOS EPIDEMIOLÓGIAI KÖZPONT

Erősödő influenza-aktivitás
Európában 45

Előzetes tájékoztatás
a 2015/2016. évi influenza -
szezonnra biztosított,
térítésmentes influenza
elleni oltóanyagok
felhasználásáról 48

Tájékoztatás igazoltan
veszett állatokról 51

Fertőző
betegségek
adatai 52

Epidemiológiai Információs Hetilap

NEMZETKÖZI INFORMÁCIÓ

ERŐSÖDŐ INFLUENZA-AKTIVITÁS EURÓPÁBAN

A 2014/2015. évi influenzaszzezontól kezdődően az Egészségügyi Világszervezet Európai Régiójához (WHO EURO) tartozó 53 ország - beleértve az Európai Unió (EU) és az Európai Gazdasági Térséghez (EGT) tartozó országokat is -, az influenza-surveillance adatokat az Európai Betegségmegelőzési és Járványügyi Központ (ECDC) által működtetett európai surveillance rendszernek (TESSy) jelenti. A beérkezett adatokat és az influenza járványügyi helyzetére vonatkozó értékelést/elemzést **a WHO EURO és az ECDC közös heti kiadványában (Flu News Europe) teszi közzé, a www.flunewseurope.org honlapon.**

A 2015. év 40. hetétől 2016. 3. hetéig rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy Európában az 51. héttől kezdődően az influenzavírusok terjedésének erősödését észlelték: hétről hétre nőtt az influenzaszerű tünetekkel orvoshoz fordulók száma és a járvány által érintett területek nagysága.

A nemzeti influenza-surveillance központok jelentése szerint a 2016. év 3. hetében **29 ország** jelezte, hogy, az előző héthez viszonyítva **nőtt az influenzaszerű vagy a heveny légúti megbetegedések száma** és 32 országban mutatták ki az influenzavírusok jelenlétét. Az adatok arra utalnak, hogy a WHO Európai Régiójára vonatkozóan fokozódik az influenza aktivitása.

A jelentést adó 45 országból 22 alacsonynak és 13 közepesnek minősítette az influenza aktivitását. Hat országban az átlagosnál magasabb volt az influenza intenzitása (Finnország, Málta, Örményország és Ukrajna). 12 országban a megbetegedések szórványosan fordultak elő, 9 országban az influenzavírusok helyi és 6 országban a regionális terjedése volt megfigyelhető. 15 országban az influenzajárvány kiterjedt volt, azaz a megbetegedések előfordulása az ország lakosságának több mint felét érintette.

Az influenza megbetegedések súlyosságát jellemző, úgynevezett **súlyos akut légúti infekcióra** vonatkozó surveillance-ból származó adatot szolgáltató 11 ország közül 7 ország jelentett a 3. héten. A jelentést adó országokban nő az esetek száma, **a legtöbb súlyos megbetegedés a 15-29 és a 30-64 éves korcsoportokban fordult elő.** A súlyos betegetől származó minták több mint fele volt influenza-pozitív Örményországban, Grúziában, a Moldovai Köztársaságban és Ukrajnában.

A kórházi ápolást igénylő influenzás betegetől származó mintákból legtöbbször az influenza A(H1N1)pdm09 vírus volt kimutatható, az **intenzív ellátást is igénylő betegek 92%-ánál igazolták a 2009-es pandémiás influenzavírus kóroki szerepét.**

A beteg életkoráról és a megbetegedést okozó vírus típusáról/altípusáról 200 esetben áll rendelkezésre információ: 94%-ban bizonyított az influenza A vírus kóroki szerepe, a betegek 61%-a 15-64 éves volt, 33%-a 65 éves vagy annál idősebb, és 6% gyermek. **Minden életkorban a (H1N1)pdm09 altípusú influenza A vírus okozta a legtöbb megbetegedést.**

Az európai **virológiai surveillance** keretében 32 országból a **2016. év 3. hetében** 2 205 mintát küldtek be a **sentinel** orvosok laboratóriumi vizsgálatra, e mintákból 888 (**40%**) esetben sikerült **influenzavírust kimutatni**: közülük **725 volt A típusú** [581 (H1N1)pdm09 és 103 H3N2 **altípusú**, 41 esetben nem történt altípus meghatározás]. 163 betegnél B típusú influenzavírus kóroki szerepét igazolták. A 40 megvizsgált influenza B törzs közül 39 a B/Victoria és egy a B/Yamagata vonalba tartozott. **Nem-sentinel** orvosoktól beérkezett mintákból további 5 694 esetben mutattak ki influenzavírust: ezekből **5 377 volt A típusú**, [3 806 (H1N1)pdm09 és 438 H3N2 **altípusú**, 1 133 esetben nem történt altípus meghatározás]. 317 vírustörzs

influenza B típusú volt. További vizsgálat 13 törzs esetében történt: 12 törzs a B/Victoria és egy a B/Yamagata vonalhoz tartozott.

A virológiai surveillance-ból származó **kumulatív adatok** a 2015. év 40 - 2016. év 3.hete között az alábbiak szerint alakultak: a sentinel mintákban kimutatott 3 065 influenzavírus **78%-a**, 2 398 **A típusú** [1 867 A(H1N1)pdm09 altípusú és 415 A(H3N2) altípusú, 116 nem tipizált] és 667 **(22%) B típusú volt**. A 667 B vírusból 124 a B/Victoria és 10 a B/Yamagata vonalba sorolható. A nem-sentinel mintabeküldésből származott 17 531 influenza-pozitív minta közül 15 981 (91%) volt A típusú és 1 550 volt B típusú. 10 832 influenza A vírus esetében történt altípus meghatározás: 9 627 (H1N1)pdm09 és 1 250 (H3N2) altípusúnak bizonyult. A 139 megvizsgált influenza B törzsből 95 a B/Victoria és 44 a B/Yamagata vonalba tartozott.

Az altípus-meghatározások eredménye szerint a 2015/2016. évi szezonban az **influenza A(H1N1)pdm09 vírus dominanciája** figyelhető meg, amely mint ismert, inkább a **fiatalabb, egyébként egészséges személyeknél okozhat súlyos szövődményeket, esetleg haláleseteket**. A B vírusok többsége a B/Victoria vonalhoz tartozik.

Az eddig elvégzett genetikai vizsgálatok szerint a **vírustörzsek legnagyobb része hasonló** az idei szezonra gyártott trivalens vagy quadrivalens **influenza vakcinákban található törzsekhez**.

Forrás: www.flunewseurope.org

Szerkesztőségi megjegyzés: Magyarországon 2016. év első naptári hetétől kezdődően a hétről-hétre emelkedett az országos morbiditás. A 4. naptári héten az előző hetinél 69%-kal több, azaz 18 200 beteg fordult orvoshoz influenzaszerű tünetekkel; 6-6 influenza A és B vírus mellett 3 RS vírust azonosítottak.

A sentinel orvosok által beküldött légúti minták 22,5%-a lett influenza-pozitív.

A morbiditás 184,7‰-nek bizonyult, meghaladta a járványos küszöböt (150‰), így hazánkban a 2016. év 4. hetében megkezdődött az influenzajárvány.

HAZAI INFORMÁCIÓ

ELŐZETES TÁJÉKOZTATÁS A 2015/2016. ÉVI INFLUENZASZEZONRA BIZTOSÍTOTT, TÉRÍTÉSMENTES INFLUENZA ELLENI OLTÓANYAGOK FELHASZNÁLÁSÁRÓL

A kerületi/járási kormányhivatalok népegészségügyi osztályai és a fővárosi/megyei kormányhivatalok népegészségügyi főosztályai - az országos tisztifőorvos által kiadott influenza-körlevélben foglaltaknak megfelelően - az oltóorvosok jelentései alapján összesítették a 2015/2016. évi szezonra kiadott térítésmentes influenza oltóanyagok 2016. január 8-ig történt felhasználását.

A népegészségügyi osztályoktól és főosztályoktól érkezett összesített jelentések alapján megállapítható, hogy 2016. január 8-ig az országosan rendelkezésre álló **3Fluart** vakcina **50,7%-át (659 675 adag)** használták fel, amely hasonló arányú volt, mint az előző szezonban 2015. január 8-ig beadott és elszámolt oltóanyag aránya (50,5%).

A területenkénti oltóanyag-felhasználás aránya 40,6 - 64,8% között változott. **Fejér, Somogy és Veszprém megyében** a kiadott oltóanyag közel kétharmadát beadták, illetve elszámolták. Hét megyében az oltóanyag-felhasználás aránya nem érte el az 50%-ot. **(1. sz. táblázat)**

A **Vaxigrip** oltóanyagból - a 3 év alatti, kockázati csoportba tartozó kisgyermek számára - 4 000 adag került kiszállításra a megyei népegészségügyi főosztályokhoz. A beérkezett jelentések alapján 2 400 adag, azaz a kiadott mennyiség **60,0%-a** került felhasználásra 2016. január 8-ig. A 2014/2015. évi influenzaszezon hasonló időszakában az akkor rendelkezésre álló 5 000 adagból 2 425 adag oltóanyagot használtak fel (48,5%).

Hasonlóan az előző években tapasztaltakhoz, a Vaxigrip oltóanyag felhasználásának tekintetében ebben az évben is jelentős eltérés figyelhető meg.

Három megyében (Bács-Kiskun, Borsod-Abaúj-Zemplén és Jász-Nagykun-Szolnok megye) a rendelkezésre álló oltóanyag **kevesebb mint 40,0%-át** használták fel, míg a **fővárosban és 6 megyében** (Baranya, Csongrád, Fejér, Pest, Veszprém és Zala megye) a biztosított vakcina **több mint 70%-át** már beadták. **(2. sz. táblázat)**

A tájékoztatást adta: **Dr. Molnár Zsuzsanna főorvos**

Kaszás Katalin járványügyi felügyelő

OEK Járványügyi osztály

1. sz. táblázat

**A 3Fluart influenza elleni oltóanyag felhasználása területenként
2015. november 2. és 2016. január 8. között**

TERÜLET	Oltóanyag- felhasználás aránya (%)
Budapest	54,4
Baranya	55,2
Bács-Kiskun	47,1
Békés	45,5
Borsod-Abaúj-Zemplén	44,4
Csongrád	56,2
Fejér	64,8
Győr-Moson-Sopron	43,6
Hajdú-Bihar	40,6
Heves	52,0
Jász-Nagykun-Szolnok	44,2
Komárom-Esztergom	59,5
Nógrád	51,2
Pest	56,3
Somogy	64,0
Szabolcs-Szatmár-Bereg	47,2
Tolna	58,9
Vas	52,1
Veszprém	64,4
Zala	52,0
Összesen	50,7

Készült az OEK Járványügyi osztályán, a kormányhivatalok népegészségügyi főosztályai és osztályai által jelentett adatok alapján.

2. sz. táblázat

**A kockázati csoportba tartozó 6 hónapos - 3 éves kisgyermek
influenza elleni védőoltásához biztosított Vaxigrip oltóanyag
felhasználása területenként
2015. november 2. és 2016. január 8. között**

TERÜLET	Oltóanyag- felhasználás aránya (%)
Budapest	70,0
Baranya	79,3
Bács-Kiskun	27,5
Békés	66,7
Borsod-Abaúj-Zemplén	35,9
Csongrád	85,3
Fejér	71,2
Győr-Moson-Sopron	51,7
Hajdú-Bihar	45,9
Heves	40,0
Jász-Nagykun-Szolnok	36,0
Komárom-Esztergom	43,3
Nógrád	45,7
Pest	80,5
Somogy	51,8
Szabolcs-Szatmár-Bereg	47,2
Tolna	58,8
Vas	57,8
Veszprém	73,1
Zala	77,0
Összesen	60,0

Készült az OEK Járványügyi osztályán, a kormányhivatalok népegészségügyi főosztályai és osztályai által jelentett adatok alapján.

TÁJÉKOZTATÁS

**Laboratóriumi vizsgálattal igazoltan veszett állatok
megyéenkénti bontásban
2015. január 01 – december 31.**

Terület	január 01 – október 31.	november	december	Összesen
Baranya	-	-	-	-
Bács-Kiskun	-	-	-	-
Békés	-	-	-	-
Borsod-A.-Z.	-	-	-	-
Csongrád	-	-	-	-
Fejér	-	-	-	-
Győr-M.-S.	-	-	-	-
Hajdú-Bihar	-	-	-	-
Heves	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	-	-	-	-
Komárom-E.	-	-	-	-
Nógrád	-	-	-	-
Pest	-	-	-	-
Somogy	-	-	-	-
Szabolcs-Sz.-B.	-	-	-	-
Tolna	-	-	-	-
Vas	-	-	-	-
Veszprém	-	-	-	-
Zala	-	-	-	-
Budapest	1 denevér	-	-	1
Összesen	1	-	-	1

A tájékoztatást adta: OEK Járványügyi osztály

Forrás: Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Állategészségügyi Diagnosztikai Igazgatósága, Budapest

HAZAI JÁRVÁNYÜGYI HELYZET ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A **2016. január 25-31.** közötti időszakban bejelentett fertőző megbetegedések alapján az ország járványügyi helyzete az alábbiakban foglalható össze.

Az **enterális bakteriális fertőző betegségek** közül a **salmonellosisok** száma csaknem megegyezett az előző hetivel, a **campylobacteriosis** bejelentéseké ugyanakkor 30%-kal emelkedett. A salmonellosis előfordulása a 2010-2014. évek azonos hetére jellemző mediánhoz képest csökkent, míg a campylobacteriosisoké másfélszeresére növekedett.

A héten nyilvántartásba került **rotavírus-gastroenteritis** megbetegedések száma is közel másfélszeresére emelkedett az előző hetihez képest. Az esetek közel felét Budapestről, Hajdú-Bihar illetve Nógrád megyéből jelezték.

A 4. héten **16 új közösségi gastroenteritis járvány** vált ismertté, valamennyi január 3-27. között kezdődött. Mindössze két járvány során - egy idősek otthonában és egy szociális otthonban - jelentettek tömeges megbetegedést. Hét esemény kórházban zajlott, három járvány idősotthonban, kettő szociális intézményben, míg egy-egy járvány bölcsődéhez, óvodához, általános iskolához, gimnazisták turistacsoportjához illetve szállodához volt köthető. Hét eseményt jelentettek Budapesten, kettő-kettőt Borsod-Abaúj-Zemplén illetve Heves megyében, egyet-egyet Békés, Győr-Moson-Sopron, Hajdú-Bihar, Pest, Somogy és Zala megyében regisztráltak. Nyolc járvány hátterében **calicivírus** állt, kettőt **rotavírus** okozott. Két esemény során nem sikerült azonosítani a kórokozót, három kapcsán nem történt laboratóriumi vizsgálat.

Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, egy fogyatékosok otthonában január 11. és február 4. között **63 fő** (54 gondozott és 9 dolgozó) betegedett meg hányással, hasmenéssel, hasi fájdalommal járó enterális tünetekkel. A tünetek 1-2 nap alatt megszűntek, kórházi ápolás nem vált szükségessé. Az expozíciónak **212 fő** (149 ápolat, 63 dolgozó) volt kitéve.

Az első megbetegedések egy részleget érintettek, majd a járvány fokozatosan minden részlegre kiterjedt. Mind a négy, virológiai vizsgálatra küldött székletmintában igazolták a **calicivírus** jelentését. A fertőzés forrása ismeretlen, a terjedés módja kontakt volt.

Heves megyében, egy időszakonban január 27-től a jelentés írásáig **33 fő** (26 gondozott és 7 dolgozó) megbetegedése vált ismertté. Tüneteik enyhék és gyors lefolyásúak voltak: hasmenésről, hányásról panaszkodtak. Az expozíciónak **79 fő** (56 gondozott, 23 dolgozó) volt kitéve. Kórházi ápolás nem vált szükségessé. Hét vizsgálatra küldött székletminta közül eddig két főnél igazolták a **calicivírus** kóroki szerepét. A járványügyi vizsgálat élelmiszer közvetítő szerepét kizárta, a kórokozó kontakt úton terjedt.

A héten 32-re emelkedett a bejelentett **heveny fertőző májgyulladások** száma. A megbetegedések 40%-ában **HAV**, negyedénél **HEV** etiológiát igazoltak.

A bejelentett **légúti fertőző betegségek** közül a **scarlatina** megbetegedések száma ötödével csökkent az előző hetihez képest, és megegyezett a 2010-2014. évek azonos időszakára számított középértékkel. A **varicella** megbetegedések száma kissé emelkedett ugyan az előző hetihez viszonyítva, ugyanakkor az azonos heti mediánt nem érte el. A védőoltással megelőzhető fertőző betegségek közül egy 12 éves gyermek **pertussis**-gyanús megbetegedését jelentették. A mikrobiológiai vizsgálatok a klinikai diagnózist kizárták.

Az **idegrendszeri fertőző betegségek** közül **egy gennyes meningitisről** érkezett jelentés, háttérében **Staphylococcus aureus-t** igazolt a bakteriológiai vizsgálat. A két nyilvántartásba került **encephalitis infectiosa** etiológiája még nem ismert.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN CAPACITIES

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notifiable communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

4/2016. sz. heti jelentés (weekly report)

2016.01.25-31.

Betegség Disease	4. hét (week)			1 - 4. hét (week)		
	2016.01.25 - 2016.01.31.	2015.01.19 - 2015.01.25.	Medián 2010-2014	2016.	2015.	Medián 2010-2014
Botulizmus	-	-	-	-	6	-
Campylobacteriosis	164	174	111	577	529	400
Salmonellosis	63	93	74	269	264	317
Shigellosis	-	2	1	-	2	3
Pathogen E. coli által okozott megbet.	1	1	●	15	3	●
Yersiniosis	5	-	3	12	-	10
Rotavírus-gastroenteritis	103	156	●	338	393	●
Cryptosporidiosis	1	-	-	1	-	2
Giardiasis	7	2	3	18	2	6
<i>Hepatitis infectiosa</i>	32	55	9	63	215	37
Hepatitis A	13	30	4	23	157	12
Hepatitis B (heveny)	3	1	3	6	5	6
Hepatitis C (heveny)	6	-	1	8	4	3
Hepatitis E	8	3	1	17	7	6
Hepatitis inf. k.m.n.	2	21	1	9	42	8
Pertussis	1	-	-	1	-	1
Scarlatina	90	51	97	370	190	227
Morbilli	-	-	-	-	-	-
Rubeola	-	-	-	-	1	-
Parotitis epidemica	-	-	2	2	1	5
Varicella	836	749	930	4 178	3 137	4 248
Legionellosis	2	-	1	5	1	3
Meningitis purulenta	1	4	4	22	11	26
Meningitis serosa	1	-	1	6	5	7
Encephalitis infectiosa	2	2	1	7	4	8
Lyme-kór	15	9	7	61	28	29
Listeriosis	-	1	-	-	5	-
Leptospirosis	-	-	-	-	2	-
Ornithosis	4	-	-	5	7	1
Q-láz	2	2	1	4	8	5
Tularemia	-	3	-	-	13	2
Tetanus	-	-	-	-	-	-
Hantavírus-nephropathia	-	1	●	-	1	●
Vírusos haemorrh. láz*	-	-	●	1	-	●
Malária*	-	-	-	2	1	-

(+)
(+) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

(●) Nincs adat - No data available

A statisztika készítés ideje: 2016.02.02.

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MINISTRY OF HUMAN CAPACITIES

A tárgyhéten regisztrált fertőző megbetegedések Magyarországon (+)
Cases of notifiable communicable diseases recorded current week in Hungary (+)

4/2016. sz. heti jelentés (weekly report)

2016.01.25-31.

Terület (Territory)	Campylo- bacteriosis	Salmonel- losis	Rotavirus- gastroenteritis	Hepatitis infectiosa	Hepatitis A	Scarlatina	Varicella	Meningitis purulenta	Meningitis serosa	Enceph. infectiosa	Lyme-kór
Budapest	46	20	26	5	2	46	74	-	1	-	2
Baranya	7	2	-	1	-	9	88	-	-	-	-
Bács-Kiskun	14	3	3	5	2	1	48	-	-	1	-
Békés	4	1	3	1	-	-	47	-	-	-	-
Borsod-A.-Z.	7	4	2	3	2	2	52	1	-	-	2
Csongrád	14	3	1	1	-	2	6	-	-	-	1
Fejér	8	5	7	1	-	4	49	-	-	-	-
Győr-M.-S.	3	2	6	-	-	2	32	-	-	-	-
Hajdú-Bihar	9	-	10	5	4	5	66	-	-	-	-
Heves	3	-	-	3	2	-	35	-	-	-	-
Jász-N.-Sz.	1	-	1	-	-	-	7	-	-	-	-
Komárom-E.	4	2	1	1	-	2	10	-	-	-	-
Nógrád	8	9	11	1	-	-	16	-	-	-	5
Pest	19	4	7	4	1	11	100	-	-	-	3
Somogy	1	1	8	-	-	1	26	-	-	-	1
Szabolcs-Sz.-B.	9	3	6	1	-	1	79	-	-	1	-
Tolna	2	1	1	-	-	-	6	-	-	-	-
Vas	-	-	8	-	-	-	32	-	-	-	1
Veszprém	5	1	1	-	-	3	24	-	-	-	-
Zala	-	2	1	-	-	1	39	-	-	-	-
Összesen (Total)	164	63	103	32	13	90	836	1	1	2	15
Előző hét (Previous week)	126	61	74	7	3	115	795	6	3	1	9

(+*) Előzetes, részben tisztított adatok - Preliminary, partly corrected figures

(*) Importált esetek - Imported cases

(#) Importált esetekkel együtt - Reported cases included both indigenous and imported cases

A statisztika készítés ideje: 2016.02.02.

Az Országos Epidemiológiai Központ (OEK) kiadványa.

A kiadványban szereplő közlemények szakmai egyeztetést követően jelennek meg, ennek megfelelően az országos jellegű összeállítások, illetve a szerkesztőségi megjegyzésben foglaltak az Országos Epidemiológiai Központ és az országos tisztifőorvos szakmai véleményét és javasolt gyakorlatát tartalmazzák.

A kiadványt Intézetünk a **Centers for Disease Control and Prevention**-nal együttműködve, a Magyar-Amerikai Közös Alapnál elnyert pályázat révén indíthatta el 1994-ben.

Az **Epinfo** minden héten pénteken kerül postázásra és az Internetre.

Internet cím: www.oek.hu; www.epidemiologia.hu; www.jarvany.hu;

www.antsz.hu/oek

az **ÁNTSZ** dolgozóinak belső hálózatról: <http://oek>

Elektronikus Epinfo-hírlevélre történő feliratkozás: epiujzag@oek.antsz.hu

A kiadvánnyal kapcsolatos észrevételekkel, közlési szándékkal szíveskedjék az **Epinfo** főszerkesztőjéhez fordulni:

Postai cím: 1966 Budapest, Pf. 64.

Telefon: 476-1153, 476-1194

Telefax: 476-1223

E-mail: epiujzag@oek.antsz.hu

A heti kiadványban szereplő anyagok szabadon másolhatók és felhasználhatók, azonban a kiadvány forrásként való használatánál hivatkozni kell az alábbi módon: Országos Epidemiológiai Központ. A közlemény címe. Epinfo a megjelenés éve; a kiadvány száma:oldalszám. (Pl.: Országos Epidemiológiai Központ. 10 éves az Epinfo. Epinfo 2003; 1:1-2.)

Országos tisztifőorvos:

Dr. Szentés Tamás

Epinfo szerkesztősége

Alapító főszerkesztő: Dr. Straub Ilona

Főszerkesztő: Dr. Melles Márta

Főszerkesztő helyettes: Dr. Csohán Ágnes

Olvasószerkesztő: Dr. Krisztalovics Katalin

Szerkesztő: Dr. Kurcz Andrea

Technikai szerkesztő:

Báder Mariann

ÁNTSZ OTH Nyomda

Nyomdavezető: Novák Anikó

ISSN 2061-0947 (Nyomtatott)

ISSN 2061-0955 (Online)